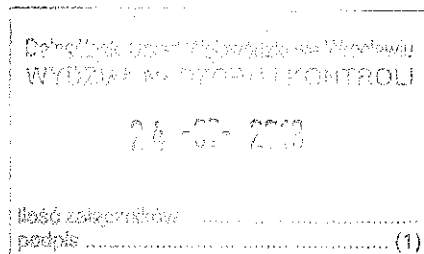




WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 23 lipca 2013 r.

PS-KNPS.431.4.13.2013/GZ



Pan
Kazimierz Janik
Wójt
Urząd Gminy
ul. Tadeusza Kościuszki 70
59-900 Zgorzelec

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 24 - 25 czerwca 2013 r. na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, ze zm.), zespół kontrolny w składzie Grażyna Zielińska - starszy inspektor wojewódzki - przewodnicząca oraz Piotr Szafarowicz - starszy inspektor wojewódzki - kontroler z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zgorzelcu. Zakres kontroli obejmował realizację zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o plan kontroli Wojewody Dolnośląskiego na I półrocze 2013 r., zatwierdzony w dniu 28 grudnia 2012 roku. W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2012 roku do końca października 2012 roku funkcję kierownika GOPS w Zgorzelcu pełniła Krystyna Gall, natomiast od 1 listopada 2012 r. do dnia kontroli tj. 24 czerwca 2013 r. Bogumiła Hamielec, odpowiedzialna za obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego, natomiast za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień odpowiedzialny był Wójt Pan Kazimierz Janik. W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami. Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny.

Ustalenia dokonane w oparciu o przedstawioną w toku kontroli dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika GOPS – Bogumiłę Hamielec oraz pracownika socjalnego Edytę Radziszewską zostały zawarte w protokole podpisanym w dniu 9 lipca 2013 roku, bez wnoszenia zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. W Gminie Zgorzelec obowiązywała Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008 - 2012. Przyjęto ją Uchwałą Nr 155/2008 Rady Gminy Zgorzelec z dnia 22 grudnia 2008 roku. Dokonując analizy Strategii ustalono, że w jej treści brak było diagnozy zjawiska i problematyki przemocy domowej oraz informacji o działaniach skierowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 - 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Zgorzelec na lata 2012 – 2013

został przyjęty do realizacji Zarządzeniem Nr 203/12 Wójta Gminy Zgorzelec z dnia 31 grudnia 2012 r. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, ze zm.), opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy do zadań własnych gminy, a więc program powinien być przyjęty na podstawie uchwały Rady Gminy.

Głównym celem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinach z terenu Gminy Zgorzelec. Dokonując analizy treści Programu ustalono, że nie wskazuje on konkretnych przewidzianych do realizacji działań, brak jest również określenia sposobu monitoringu zjawiska przemocy oraz informacji dotyczącej sprawozdawczości w zakresie realizacji zadań Programu.

Zgodnie z art. 6 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Gmina Zgorzelec zapewnia mieszkańcom przy współpracy z różnymi instytucjami, poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne.

Na podstawie oświadczenia złożonego przez Kierownika GOPS w Zgorzelcu oraz analizy przedstawionych dokumentów stwierdzono, że w celu realizacji powyższego zadania zawarte zostały umowy z następującymi podmiotami:

1. Punktem Interwencji Kryzysowej dla Osób Doświadczających Przemocy mieszczącym się w Zgorzelcu przy ul. Powstańców Śląskich 1.
2. Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Zgorzelec, ul. Powstańców Śląskich 1.
3. Poradnią terapii Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych WS-SP ZOZ w Zgorzelcu, ul. Warszawska 37 A.
4. Poradnią Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia WS-SP ZOZ w Zgorzelcu, ul. Staszica 5

Osoby doznające przemocy mogą również otrzymać informacje o miejscach pomocy od pracowników socjalnych i asystenta rodziny, dzielnicowych i innych funkcjonariuszy policji, pracowników służby zdrowia, Poradni Psychologicznej i pracowników oświaty, szczególnie pedagogów i psychologów. W szkołach podstawowych i gimnazjach zatrudnieni psycholodzy świadczą pomoc dzieciom i rodzicom, w tym z problemami agresji i przemocy.

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina Zgorzelec działając zgodnie z art. 6 ust.2 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zapewnia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie odpowiednią pomoc. W sytuacji, która wymaga odizolowania „ofiar” od osoby stosującej przemoc uruchamiana jest pomoc instytucjonalna. Na terenie województwa dolnośląskiego osoby doznające przemocy kierowane są do: Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie we Wrocławiu, ul. Bora Komorowskiego 1 lub do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie z siedzibą w Wałbrzychu przy ul. Ogrodowej 2 a. Dowóz do w/w ośrodków organizowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Rada Gminy Zgorzelec powinna w drodze uchwały określić tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania. Podczas kontroli przedstawiono Uchwałę Nr 102/11 Rady Gminy Zgorzelec z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie dotyczącego trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Dokonując analizy powyższego dokumentu stwierdzono nieścisłości w § 5 ust. 6, w którym wskazano iż „Zespół przyjmuje zgłoszenia dotyczące NK i podejmuje w związku z tym stosowne działania”, natomiast odnosząc się do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy

„Niebieska Karta” § 7 ust. 1, formularz NK – A powinien być przekazany bezpośrednio do przewodniczącego Zespołu. Również w § 5 ust. 8 cyt. uchwały wskazano, że skład grupy roboczej ustala przewodniczący Zespołu tylko spośród członków Zespołu. Natomiast zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa - 9a ust. 12 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w skład grup roboczych mogą wchodzić także przedstawiciele innych podmiotów, nie tylko tych wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego.

Między Wójtem Gminy Zgorzelec Kazimierzem Janikiem a 12 podmiotami zostały zawarte porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym. Zgodnie z § 2 zawartych porozumień, strony zobowiązują się do zapewnienia udziału przedstawiciela w posiedzeniach Zespołu.

Zarządzeniem Nr 124/12 Wójta Gminy Zgorzelec z dnia 14 marca 2012 r. powołano Zespół Interdyscyplinarny (ZI) do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w składzie 26 osobowym. Zespół Interdyscyplinarny został powołany na okres 2 lat.

Zarządzeniem Nr 187/12 Wójta Gminy Zgorzelec z dnia 8 listopada 2012 r. w sprawie uzupełnienia składu Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Zarządzeniem Nr 210/13 Wójta Gminy Zgorzelec z dnia 23 stycznia 2013 r. włączono w jej skład dwie kolejne osoby – Panią Bogumiłę Hamielec i asp. Stefana Hajkowskiego.

Pierwsze posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się w Urzędzie Gminy Zgorzelec 29 marca 2012 r., uczestniczyło w nim 28 osób. Podczas posiedzenia dokonano wyboru przewodniczącego ZI, została nim Pani Krystyna Gall były kierownik GOPS, natomiast zastępcą przewodniczącego został st. asp. Komendy Powiatowej Policji Krzysztof Kutrowski. Protokół z posiedzenia został podpisany przez uczestników, dołączono do niego również listę obecności. Od obecnych członków Zespołu odebrano oświadczenia o zachowaniu poufności danych i informacji (27 członków Grup Roboczych takie oświadczenia złożyło w późniejszym terminie). Treść oświadczeń była zgodna z art. 9c ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Kontrola wykazała, iż następne posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbyły się: 4 grudnia 2012 r., 28 lutego 2013 r., 15 maja 2013 r. Zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Biorąc pod uwagę fakt, że Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Zgorzelcu został powołany 14 marca 2012 r., to zwołanie drugiego posiedzenia dopiero w grudniu 2012 r. nie znajduje uzasadnienia.

Dokonując analizy przedstawionych podczas kontroli protokołów ustalono, że podczas posiedzeń omawiane były najczęściej sprawy dotyczące procedury „Niebieskie Karty”, natomiast nie odnotowano działań profilaktycznych, edukacji środowiska w zakresie przeciwdziałania przemocy, szkoleń osób zajmujących się procedurą NK oraz nie zainicjowano żadnych działań w stosunku do osób stosujących przemoc (art. 9b ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Jednocześnie stwierdzono, że wszystkie procedury NK związane z zakończeniem przeprowadzone zostały niezgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. § 18 ust. 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245). Ustalono, że brak było protokołów podpisanych przez Przewodniczącą Zespołu oraz przez realizującą procedurę NK Grupę Roboczą. Stwierdzono także, że o zakończeniu procedury nie zostały powiadomione podmioty w niej uczestniczące.

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych ustalono, że po wpłynięciu NK, Przewodniczący ZI przekazuje ją dalej wybranym przez niego osobom, które zapoznają się ze

sprawą i wspólnie ustalają termin posiedzeń Grupy Roboczej. Dokonano analizy 10 wybranych losowo NK i stwierdzono, że:

- terminy przekazywania dokumentacji przez Przewodniczącego ZI grupie roboczej w okresie od stycznia do listopada 2012 r., jak również terminy przekazywania NK przez podmiot, który je założył były niezgodne z § 7 ust. 1, § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).
- W przypadku procedur Niebieskie Karty prowadzonych do listopada 2012 r. dokumentacja była niekompletna lub jej nie było (§ 10 ust. 1, § 16 ust. 1, pkt 4 oraz ust. 2 i 3 cyt. rozporządzenia)

Reasumując powyższe ustalono, że procedury które zostały wszczęte po listopadzie 2012 r. prowadzone były już zgodnie z obowiązującymi przepisami

W dniu 25 czerwca 2013 roku Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zgorzelcu złożyła wniosek o rejestrację zbioru danych pod nazwą „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie” do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości:

1. W treści Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Zgorzelec brak było diagnozy zjawiska występowania przemocy w rodzinach oraz informacji o krokach skierowanych na jej przeciwdziałanie.
2. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie został przyjęty Zarządzeniem Nr 203/12 Wójta Gminy Zgorzelec z dnia 31 grudnia 2012 r. co jest niezgodne z obowiązującymi przepisami.

W wyniku zakończonej kontroli kompleksowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zgorzelcu wydaje się następujące zalecenia:

1. Należy zadbać, by w treści nowoprzygotowywanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zgorzelec opracowana została diagnoza sytuacji społecznej ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz sposobu jej realizacji.

Podstawa prawna: art. 16 i 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182).

Termin realizacji: niezwłocznie.

2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie winien być przyjęty do realizacji na podstawie Uchwały Rady Gminy Zgorzelec.

Podstawa prawna: art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493, ze zm),

Termin realizacji: 30 września 2013 r.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W terminie do 30 września 2013 r. proszę o przekazanie Wojewodzie pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń oraz uwag wydanych w niniejszym wystąpieniu.

Do wiadomości:

1. Pani Bogumiła Hamielec, Kierownik GOPS w Zgorzelcu,
2. a/a

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Gajbrowska
Z-CADYFEKTORA
Wydziału Polityki Społecznej